

BORLA İLGİLİ YASA DEĞİŞİKLİĞİ KİME HİZMET EDECEK ?

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu tarafından imzalanarak 5 Mart 2012 tarihinde Başbakanlığa iletilen "**Bor Tuzları, Trona ve Asfaltit Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini, Linyit ve Demir Sahalarının Bazılarının İadesini Düzenleyen Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı**" Başbakan'ın imzasıyla, 20 Mart 2012 tarihinde B.02.0.KKG.0.10/101 - 487/1319 sayılı yazıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Mevcut Kanununun 2. maddesine eklenen fıkrada "**Bu madenlerin üretilmesi ve zenginleştirilmesi, teknik, ticari ve ekonomik sebeplerle ürünün mülkiyeti ruhsat sahibinde kalmak üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale edilmek suretiyle üçüncü şahıslara gördürülebilirler. Ancak üçüncü şahıslara gördürülecek işlerin ihale süresinin üç yıldan fazla olması durumunda konuya ilişkin talepler Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır.**" denilmektedir. İstenen yasa değişikliğiyle bor üretiminin özel sektöre yapılmasının önünde hiçbir engel kalmayacaktır. Özel sektörün üreteceği bor ürünlerinin devletçe alımı garantilenmektedir. Bu tasarı kabul edildiğinde, yıllardır yapılamayan "borların özelleştirilmesi" başarılacaktır !!! Gerekçesi ne olursa olsun bu değişiklik, 2840 sayılı Kanunla Devlet eliyle işletilmesi gereken bor madeninin özelleştirilmesi demektir. Mülkiyetin ruhsat sahibinde kalması, hiçbir anlam ifade etmemektedir. Böyle bir özelleştirme modeli, baştan beri Bor madenlerini isteyen çevrelerin talebidir.

Bor, stratejik bir madendir. Bor minerallerinin; son derece özel kimyasal yapıları nedeniyle, hammadde, rafine ürün ve nihai ürün şeklinde, büyük çoğunluğunda alternatifsiz olmak üzere, 250'yi aşkın kullanım alanı mevcuttur. Bor mineralleri, ilave edildikleri malzemelerin katma değerlerini olağanüstü yükseltmekte, bu nedenle sanayinin tuzu olarak adlandırılmaktadır. Halen yürürlükte olan haliyle bor madenlerinin arama ve işletme çalışmaları Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. 2840 sayılı yasa doğrultusunda Bor madenlerinin Devletçe işletilmeye başlanması ile birlikte bor madenlerinin işletilmesi ve değerlendirilmesi amacıyla çok önemli adımlar atılmıştır. Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan arama ve rezerv tespit çalışmaları ile Türkiye'nin dünya toplam bor rezervlerinin % 72'sine sahip olduğu belirlenmiştir.

Bor rezervlerini 1978 yılından bu yana kamu adına işletmekte olan Eti Maden; bugüne kadar gerçekleştirmiş olduğu yatırımlar ile Türkiye'nin bor teknolojisi konusundaki en deneyimli kadrosunu bünyesinde bulundurmaktadır, bor tesislerinin kurulması için gerekli mühendislik deneyimi ve tesislerin işletilmesi için gerekli üretim deneyimi açısından en iyi kadroya sahiptir, dünyadaki en büyük bor üreticisi ve en güvenilir bor ürünleri sağlayıcısıdır, bugün itibarıyla % 40 Pazar payıyla Dünya bor pazarı lideridir. Eti Maden'in bu konuma gelmesi sadece 30 yıl gibi bir sürede gerçekleşmiştir. Bu süre içinde herhangi bir kurum ya da kuruluşun işletme, mühendislik, pazarlama, finans desteğine ihtiyaç duyulmamış ve tüm gelişme kurumun kendi olanakları ile sağlanmıştır. Rezervlerin işletilmesinden maksimum fayda sağlanmaktadır ve dünya pazarının en büyük payı Eti Maden'e aittir.

Bütün bunlara rağmen yapılmak istenen; uzun vadeli hizmet alımları adı altında ve aslında Eti Maden'den daha birikimli ve ekonomik olanaklara sahip olmayan kuruluşlar aracılığı ile özelleştirmenin gerçekleştirilmeye çalışılmasıdır. En büyük doğal zenginliğimiz olan borun gözlerden uzak tutularak bir yasa değişikliği ile sessizce yeniden gündeme getirilmesi,

Ülkemizde küreselleşme ve liberalleşme rüzgarları altında zelletirilmemi tek alan olan Bor madenlerimizin ulusötesi tekellere devredilmesi sonucunu doğuracaktır.

Bor retimi ve zenginleştirme hizmetlerinden balanılarak, yarın bir bütün olarak Bor madenlerimizin ve endüstrimizin ulusötesi tekellere devredilmesine dn olduğu gibi bugün de izin vermeyeceğimizi belirtiyoruz. Yapılması gereken, Eti Maden'in teknolojik olarak nnn açılması, gerekli personel alımı, yatırımların yapılması ve u ürün üretiminin artırılması için çalışmaların hızlandırılması olmalıdır.

Rafine bor ve özel bor ürünlerine yatırım yapılarak bor minerallerine dayalı tesislerin ülkemizde kurulması sağlanmalıdır. Bor rnlerinin hammadde olarak kullanıldığı sanayi alanlarının gelişmesine yönelik yatırımlar teşvik edilmelidir. Türkiye'nin hedefi nihai ürün pazarları olmalıdır.

Rezervleri ve kaynak türleri açısından en zengin ülke olan ve rafine bor ürünleri için teknoloji geliştirip önemli yatırımlar yapan bir ülke olarak ülkemizin çıkarının borlarımızı tekellere devretmekte değil; aramasından, işletmesine ve u ürüne dntrlm ürünün pazarlanmasına kadar her aşamasının kamu eliyle yrtldği gelitirilmif bir bor endüstrisinin bu ülke ve insanının yararına olduğunu ifade ediyor, "Bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi Devlet eliyle yapılır" yasa hükmünün değitirilmeyerek korunması ve bu tasarının derhal geri çekilmesi gerektiğini belirtiyoruz.

20 Nisan 2012

TÜRKİYE MADEN İ SENDİKASI

PETROL İ SENDİKASI

TÜRK ENERJİ SEN

KESK-ESM

**TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ
ODASI**

**TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ
ODASI**

**TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ
ODASI**

**TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ
ODASI**